

کلیات و برنامه درسی سطح سه رشته تفسیر و علوم قرآن^۱

متن مصوبه:

ماده ۱. عنوان

عنوان رشته، تفسیر و علوم قرآن در مقطع سطح سه است.

ماده ۲. تعریف

سطح سه تفسیر و علوم قرآن، اولین مقطع تخصصی از این رشته است که در آن طلاب، ضمن شناخت قرآن کریم، مبانی، قواعد و روش‌های فهم آن؛ پیام‌های مهم قرآن کریم را می‌آموزند و توانایی پاسخ‌گویی به نیازهای مربوط و توان تدریس و تحقیق در حد تحلیل و بررسی آن را پیدا می‌کنند و در پایان، موفق به دریافت دانش‌نامه این رشته می‌شوند.

ماده ۳. اهداف

۱. شناخت تحلیلی مفاهیم و معارف اساسی قرآن کریم و ایجاد توان بهره‌گیری از آن؛
۲. شناخت تحلیلی علوم مربوط به قرآن کریم؛
۳. شناخت و بررسی مبانی، قواعد، روش‌ها و گرایش‌های فهم و تفسیر قرآن کریم؛
۴. شناخت مکاتب و جریان‌های مهم تفسیری؛
۵. تربیت نیروهای توانمند، به منظور پاسخ‌گویی به سؤالات در مورد تفسیر و علوم قرآن؛
۶. افزایش توان تحقیق، در حد تحلیل و بررسی و زمینه‌سازی جهت گسترش پژوهش‌های تفسیری و علوم قرآنی؛
۷. شناخت منابع و مآخذ مرتبط با مباحث تفسیر و علوم قرآن و ایجاد توان فهم آن؛
۸. زمینه‌سازی جهت تربیت استاد، برای دروس مرتبط با تفسیر و علوم قرآن در سطح ۱ و ۲؛
۹. تربیت طلاب مستعد، جهت ورود به سطح بالاتر؛
۱۰. ایجاد توان استفاده از مبانی و روش‌های فقهی و اصولی در تفسیر قرآن.

ماده ۴. سیاست‌ها

۱. اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب؛
۲. اهتمام به تقویت استقلال فکری و علمی؛
۳. تأکید بر بهره‌گیری از روش‌های کارآمد آموزشی؛
۴. اهتمام به سنت‌های حسنه حوزوی؛
۵. تکیه بر آموزش موضوعات و مسائل اصلی رشته؛
۶. تأکید بر روزآمدی و پویایی برنامه‌های آموزشی و پژوهشی؛
۷. تأکید بر شناسایی استعدادهای برتر در زمینه تحقیق و تدریس؛

۱. این مصوبه قبلاً به عنوان مصوبه ۹۰۷ در جلسه ۱۰ کمیته بررسی و تصویب رشته‌ها (دوره ششم)، مورخ ۹۱/۲/۱۵ به تصویب رسیده بود، که پس از اصلاح مطابق تصمیم جلسه ۸۱ شورای عالی حوزه‌های علمیه (دوره ششم)، به مصوبه ۹۳۸ تغییر یافت.

۸. اهتمام به تقویت تعهد دینی و دفاع از نظام مقدس اسلامی؛

۹. تأکید بر آموزش پژوهش محور؛

۱۰. تأکید بر استفاده از متون آموزشی واجد استانداردهای لازم؛

۱۱. اهتمام به دروس فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.

ماده ۵. ضرورت و اهمیت

۱. اهمیت و جایگاه فوق العاده قرآن کریم، به عنوان مهم ترین و اصیل ترین منبع معرفتی در مکتب اسلام و تأکید فراوان بر تدبیر در آن؛

۲. رسالت حوزه علمیّه در تربیت اندیشمندان قرآن شناس، جهت شناخت، تبیین و ترویج معارف و آموزه های قرآن کریم و پاسخ به شبهات؛

۳. نیاز امت اسلام و جامعه انسانی به شناخت قرآن کریم، تبیین و ترویج معارف و آموزه های آن.

ماده ۶. نظام آموزشی

نظام آموزشی این رشته، نیم سالی، درسی^۱ و حضوری است. طول دوره بدون احتساب پایان نامه، حداقل شش نیم سال و حداکثر هشت نیم سال است.

ماده ۷. شرایط کلی پذیرش

۱. احراز صلاحیت های عمومی و اخلاقی، بر اساس آیین نامه های مصوب؛

۲. دارا بودن مدرک علمی سطح دو؛

۳. قبولی در آزمون ورودی^۲ و مصاحبه علمی.

ماده ۸. جدول دروس پیش نیاز

ردیف	عنوان درس	ساعت	اهداف
۱	آشنایی با قرآن کریم	۹۶	آشنایی با محتوا و مضامین کلی قرآن کریم از اول تا آخر، به صورت ترتیبی با حذف مطالب تکراری
۲	تفسیر ترتیبی	۶۴	ایجاد توان بهره گیری از آیات منتخب، از اول قرآن کریم تا آخر سوره نساء و شناخت محتوا و مضامین آن، از تفاسیر «الکشاف» مغنیه، «الاصافی»، «الکشاف»، «التبیان» و «المیزان» (منتخبی از تفسیر ترتیبی ۱ تا ۵ برنامه سطح ۲)
۳	تفسیر موضوعی ۱ (خداشناسی)	۳۲	شناخت خدا، صفات و مراتب توحید، از منظر قرآن کریم
۴	تفسیر موضوعی ۲ (نبوت)	۳۲	آشنایی با مباحث نبوت عامّه (ویژگی ها، وظایف و اختیارات، آثار و فوائد) و نبوت خاصّه (جهان شمولی، حقانیت و خاتمیت دین اسلام) از منظر قرآن کریم
۵	تاریخ تفسیر و مفسران	۳۲	شناخت سیر تطور تفسیر از عهد رسالت تا کنون، همراه با معرفی مهم ترین مفسران و تفاسیر شیعه و اهل سنت
۶	بلاغت قرآن	۳۲	شناخت فصاحت، بلاغت، آرایه های ادبی و زیبایی های گفتاری آیات قرآن کریم
۷	تاریخ معاصر	۳۲	بررسی تحلیلی تاریخ فرهنگی و اجتماعی و سیاسی صد سال اخیر ایران

۱. در این نظام، هر درس به صورت مستقل ارزیابی می شود و قبولی یا ردّ در یک درس، تأثیری در قبولی یا ردّ دروس دیگر ندارد.

۲. برخی از کتاب های مهم تفسیری و علوم قرآنی سطح ۲ این گرایش، از منابع آزمون ورودی است.

۸	روش تحقیق	۱۶+۳۲ نظری عملی	آشنایی با روش‌های عمومی پژوهش و کیفیت بهره‌برداری از منابع
جمع		۳۶۸	

تبصره: فارغ‌التحصیلان سطح ۲ گرایش تفسیر و علوم قرآن و طلبی که دروس فوق را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل‌ها از گذراندن این دروس معاف هستند.

ماده ۹. عناوین و مشخصات کلی دروس

ردیف	عنوان	ساعت
۱	دروس عمومی	۶۲۴
۲	دروس تخصصی	۱۲۴۰
جمع		۱۸۶۴

ماده ۱۰. عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

۱. دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	ساعت	اهداف
۱	فقه	۱۶۰	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه، طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه (از القول فی ماهیه العیب تا آخر مکاسب)
۲	اصول	۳۲۰	شناخت استدلالی مباحث مهم اصولی، طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح سه (جلد اول کفایة الاصول از ابتدای المقصد الثانی فی النواهی تا پایان جلد دوم)
۳	عربی معاصر	۱۶+۳۲ نظری عملی	ایجاد توان بهره‌گیری از متون عربی جدید در حوزه تفسیر و علوم قرآن
۴	روش تحقیق پیشرفته	۱۶+۳۲ نظری عملی	تقویت توان تحقیق و پژوهش در مسائل تفسیر و علوم قرآن، با آموزش روش‌های تحقیق و کیفیت بهره‌برداری از ابزار و منابع
۵	روش تدریس	۱۶+۳۲ نظری عملی	ایجاد توان مهارت تدریس با آموزش روش‌ها و فنون کلاس‌داری و ارزشیابی
جمع		۶۲۴	

۲. دروس تخصصی

ردیف	عنوان درس	ساعت	اهداف
۱	علوم قرآن (۱) وحی و نزول	۳۲	شناخت تحلیلی حقیقت و فرآیند وحی و نزول قرآن کریم و پاسخ به شبهات مربوط
۲	علوم قرآن (۲) تاریخ تحلیلی قرآن کریم	۶۴	شناخت تحلیلی تاریخ جمع، تدوین و سیر تکاملی قرآن، شناخت قراء، قرائت‌ها، تقسیمات قرآن و منشاء پیدایش آن، به منظور دستیابی به بینش درست و جامع از این کتاب آسمانی، همراه با شناخت تحلیلی انتقادی ماهیت و ساختار علوم قرآن
۳	علوم قرآن (۳) اعجاز ۱ و ۲	۴۸	شناخت تحلیلی حقیقت، ابعاد، اقسام و وجوه اعجاز قرآن و چگونگی دلالت آن بر حقانیت قرآن، با عنایت به رویکردها و پاسخ به شبهات

ردیف	عنوان درس	ساعت	اهداف
۴	علوم قرآن (۴) تحریف ناپذیری	۳۲	شناخت معنی و اقسام تحریف و دلایل مصونیت قرآن از آن، از دیدگاه فریقین با پاسخ به شبهات
۵	مبانی تفسیر	۳۲	شناخت تحلیلی زیرساخت‌ها و پشتوانه‌های نظری (عقلی، عقلانی، قرآنی و روائی) تفسیر (مبانی صدور و دلالتی مانند فهم‌پذیری قرآن و حجیت تفسیر) و آشنایی با اهم مباحث دانش معنائشناسی و تحلیل عناصر معنایی یک متن، با عنایت به مفاهیم قرآن
۶	منابع و قواعد تفسیر ۱ و ۲	۴۸	شناخت تحلیلی منابع (قرآن، سنت و عقل) و قواعد تفسیر قرآن، با اهتمام ویژه به مباحث محکم و متشابه
۷	مکاتب و جریان‌های تفسیری	۴۸	شناخت و بررسی اهم رویکردها، مکاتب و جریان‌های تفسیری، با تأکید بر تفاسیر عصری و پالایش آسیب‌های گذشته برای دستیابی به نظریه تفسیری جامع و اجتهادی، همراه با تبیین و دفاع از رویکرد امامیه
۸	منطق فهم متن	۱۶	شناخت اصول، مبانی و مسائل مطرح در منطق فهم متن (هرمنوتیک) و بررسی و نقد آنها
۹	زبان دین	۱۶	شناخت منطق خاص حاکم بر زبان قرآن، ضمن تحلیل دیدگاه‌ها در زبان دین
۱۰	روش‌شناسی ترجمه قرآن	۸+۱۶ نظری عملی	آشنایی با اصول و روش‌های نظری و عملی ترجمه قرآن کریم و روش نقد و بررسی ترجمه‌ها
۱۱	روش‌شناسی احادیث تفسیری	۳۲	شناخت روش‌های تفسیر روایی و معیارهای سنجش اعتبار احادیث تفسیری، با عنایت به آسیب‌ها
۱۲	منابع تفسیر روایی	۱۶	شناخت تحلیلی منابع تفاسیر روایی، ویژگی‌ها و گونه‌شناسی آن، با عنایت به آسیب‌ها
۱۳	تفسیر ترتیبی (۱)	۳۲	شناخت محتوا و مضامین قرآن از تفسیر نورالثقلین و التفسیر الاثری با تأکید بر سورة بقره، ضمن بیان روش تفسیر آنها
۱۴	تفسیر ترتیبی (۲)	۳۲	شناخت محتوا و مضامین قرآن از تفسیر مجمع‌البیان، با تأکید بر سورة دهر، ضمن بیان روش تفسیر آن
۱۵	تفسیر ترتیبی (۳)	۳۲	شناخت محتوا و مضامین قرآن از تفسیر المیزان، با تأکید بر سورة مائده، ضمن بیان روش تفسیر آن
۱۶	تفسیر ترتیبی (۴)	۳۲	شناخت محتوا و مضامین قرآن از تفسیری جامع، مانند التحریر و التنویر، با مراجعه به المیزان و با تأکید بر سورة تحریم، ضمن بیان روش تفسیر آن
۱۷	تفسیر ترتیبی (۵)	۳۲	شناخت محتوا و مضامین قرآن از تفسیر روح‌المعانی و الکبیر، با مراجعه به المیزان و با تأکید بر سورة منافقون، ضمن بیان روش تفسیر آنها
۱۸	روش‌شناسی تفسیر تطبیقی	۳۲	شناخت ماهیت، قواعد، شیوه‌ها و آسیب‌های تفسیر تطبیقی، همراه با بررسی تطبیقی چالش‌های مهم تفسیر المیزان با المنار
۱۹	روش‌شناسی تفسیر موضوعی	۳۲	شناخت ماهیت، قواعد، شیوه‌ها و آسیب‌های تفسیر موضوعی و چگونگی کشف نظام‌های معرفتی قرآن، همراه با ذکر نمونه‌ها
۲۰	تفسیر موضوعی (۱) معرفت‌شناسی در قرآن	۳۲	شناخت استدلالی نظام معرفت‌شناختی قرآن
۲۱	تفسیر موضوعی (۲) معارف انسان‌شناختی قرآن	۳۲	شناخت استدلالی معارف قرآن در حوزه انسان‌شناسی

ردیف	عنوان درس	ساعت	اهداف
۲۲	تفسیر موضوعی (۳) معارف سیاسی اجتماعی قرآن	۳۲	شناخت استدلالی معارف قرآن در حوزه مسائل سیاسی اجتماعی
۲۳	تفسیر موضوعی (۴) معارف امامت‌شناختی قرآن	۳۲	شناخت استدلالی و مقارنه‌ای تفسیر آیات امامت، از دیدگاه فریقین با توجه به مسائل مهدویت
۲۴	تفسیر موضوعی (۵) اخلاق در قرآن (۱ و ۲)	۳۲	شناخت استدلالی و نظام‌مند آموزه‌های قرآن کریم، در حوزه ارزش‌های اخلاقی
۲۵	تفسیر موضوعی (۶) خانواده در قرآن	۳۲	شناخت استدلالی و نظام‌مند آموزه‌های قرآن کریم در مباحث خانواده
۲۶	قرآن و عهدین	۳۲	بررسی سند عهدین و مقایسه محتوای قرآن و عهدین، به ویژه در مسائل و مباحث اعتقادی و اجتماعی
۲۷	قرآن و مستشرقان	۳۲	شناخت استشراق، جریانات و مکاتب آن و بررسی و نقد آراء مهم خاورشناسان، پیرامون قرآن کریم
۲۸	اعراب القرآن	۳۲ عملی	افزایش توان تطبیق قواعد صرف و نحو بر آیه‌های مشکل و دارای پیچیدگی، به منظور فهم دقیق آیات
۲۹	بلاغت کاربردی ۱ و ۲	۳۲+۳۲ عملی	افزایش توان تطبیق قواعد معانی، بیان و بدیع، بر آیه‌های برگزیده قرآن، به منظور فهم دقیق زیبایی‌های لفظی و معنایی آن
۳۰	پژوهش ۱ و ۲	۳۲+۳۲ عملی	تحقیق و تتبع درباره موضوعات مربوط به تفسیر و علوم قرآن و ارائه آن در جلسه حضوری به صورت مقاله علمی، با هدف زمینه‌سازی برای تدوین پایان‌نامه
۳۱	پایان‌نامه	۱۹۲ عملی	ارائه پژوهشی جامع، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در موضوعات مرتبط با تفسیر و علوم قرآن
جمع		۱۲۴۰	

رضا استادی

دبیر شورای عالی حوزه‌های علمیه

آخرین اصلاحیه لازم در مورد سرفصل های سطح ۳ مصوب شورای علمی مرکز تخصصی تفسیر

۱۳۹۶/۶/۲۸

اول : سرفصل های دروس پیش نیاز

سطح (۳) – کارشناسی ارشد

مرکز آموزش تخصصی تفسیر و علوم قرآن

شهریور ماه ۱۳۹۶

عنوان درس : آشنایی با قرآن کریم (۲ - ۱)	شماره درس: ۲۲۲۱۱۰۴ - ۲۲۲۱۱۰۳
---	------------------------------

مقدار ساعت درس : ۹۶

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : آشنایی با محتوا و مضامین قرآن از اول قرآن کریم تا آخر ، به صورت ترتیبی با حذف مطالب تکراری

سرفصل ها :

۱. نیم سال اول (از اول تا پایان جزء چهارم)
 ۲. نیم سال دوم (از جزء پنجم تا پایان جزء دهم)
 ۳. نیم سال سوم (از جزء یازدهم تا پایان جزء هفدهم)
 ۴. نیم سال چهارم (از جزء هجدهم تا پایان جزء بیست و چهارم)
 ۵. نیم سال پنجم (از جزء بیست و پنجم تا پایان جزء سی ام)
- توضیح : استاد در کلاس رفع اشکال - که بهتر است هر هفته یک جلسه برگزار شود- به ابهامات طلاب ، پاسخ و بر کیفیت و کمیت کار ، نظارت می کند

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
۵	---	۱۵	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : (وایت برد و ویدئو پرژکتور ، پاورپونت و ...)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی :

- ۱ - خلاصه المیزان / کمال شاکر / انتشارات اسلام / ۱۳۷۹
- ۲ - مقدمات سوره ها از تفسیر نمونه / مکارم ناصر / مدرسه الإمام امیرالمؤمنین (ع) / بهار ۱۳۷۳
- ۳ - انتهای تفسیر مراغی / احمد مصطفی مراغی / داراحیاء التراث العربی / ۱۹۸۵ میلادی

۳. فرعی :

- ۱ - تفسیر الاثری / معرفت / موسسه التمهید / ۱۳۸۳
- ۲ - مفردات الفاظ القرآن / راغب اصفهانی / دارالقلم / ۱۴۱۲
- ۳ - شرح و تفسیر لغات قرآن / جعفر شریعتمداری / آستان قدس رضوی / ۱۳۷۲

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس : تفسیر ترتیبی	شماره درس: ردیف ۲
--------------------------	-------------------

مقدار ساعت درس : ۶۴

نوع درس : نظری و عملی

پیش نیاز: ندارد.

هدف : ایجاد توان بهره گیری از آیات منتخب از اول قرآن تا آخر سوره نساء و شناخت محتوا و مضامین آن از تفاسیر الکاشف ، الصافی ، الکشاف ، التبیان ، المیزان (منتخبی از تفسیر ترتیبی ۱ تا ۵ برنامه سطح ۲)

سر فصل ها :

- ۱ - جزء اول تا آیه ۱۴۱ سوره بقره از تفسیر الکاشف
- ۲ - از آیه ۱۴۲ سوره بقره تا ۲۰ سوره آل عمران از تفسیر الصافی
- ۳ - تفسیر آیه ۲۰ سوره آل عمران تا ۷ سوره نساء از تفسیر الکشاف
- ۴ - تفسیر آیات ۷ تا ۶۷ سوره نساء از تفسیر التبیان
- ۵ - تفسیر سوره نساء از آیه ۶۷ تا آخر سوره از تفسیر المیزان

روش تدریس : توضیحی

- ۱ - انتقال مستقیم اطلاعات با استفاده از مطالب چاپی (کتاب و جزوه) یا بوسیله سخنرانی
 - ۲ - توضیح مطالب درسی کتاب، جزوه و ... برای دانش پژوهان توسط استاد
 - ۳ - ارائه ی اصول و راه حل مسائل توسط خود استاد
 - ۴ - تفاوت روش توضیحی و روش سخنرانی :
- بیان مطلب در روش توضیحی توسط استاد از متون نوشتاری

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
---	---	۲۰	---

شیوه تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : استفاده از وسائل کمک آموزشی (وایت برد و ویدئو پرژکتور ، پاورپونت و ...)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی: تفاسیر الکاشف ، الصافی ، الکشاف، التبیان ، المیزان

۳. فرعی:

- ۱ - آلاء الرحمن /شیخ محمد جواد بلاغی /موسسه البعثه/۱۳۵۲
- ۲ - تفسیر نمونه /آیت الله مکارم/دارالکتب الاسلامیه/۱۳۷۲
- ۳ - منشور جاوید/ آیت الله سبحانی/دارالقرآن/۱۳۶۹
- ۴ - تفسیر کنز/ میرزا محمد المشهدی/موسسه النشر الاسلامی/۱۴۰۷
- ۵ - تفسیر نورالثقلین/علی بن جمعه العروسی الحویزی/اسماعیلیان/۱۳۷۰
- ۶ - تفسیر البرهان/سید هاشم بحرانی/دار احیاء التراث/۱۴۲۹
- ۷ - مجمع البیان / مرحوم طبرسی/ موسسه الاعلمی للمطبوعات/۱۴۱۵
- ۸ - روض الجنان/ابوالفتوح رازی/انتشارات کتابخانه آیت ا... مرعشی نجفی/۱۴۰۴
- ۹ - تفسیر المیزان / علامه طباطبائی/دفتر انتشارات اسلامی/۱۴۱۷

- ۱۰ - جوامع الجامع / مرحوم طبرسی / مرکز مدیریت حوزه / ۱۳۷۱
- ۱۱ - تفسیر بیضاوی / ابی سعید شیرازی بیضاوی / موسسه الاعلمی للمطبوعات / ۱۴۱۰
- ۱۲ - بحرالمحیط / ابوحیان اندلسی / دارالفکر / ۱۴۱۲
- ۱۳ - المنار / رشید رضا / دارالمعرفة / ۱۳۷۸
- ۱۴ - تسنیم / جواد آملی / نشر اسراء / ۱۳۷۸
- ۱۵ - فی ظلال القرآن / دارالشروق / ۱۴۰۲

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس : تفسیر موضوعی (۱) - (خداشناسی)	شماره درس:
--	------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد.

هدف : شناخت خدا و صفات او و مراحل توحید از منظر قرآن

سر فصل ها

الف: کلیات (خداشناسی در نصوص ، بررسی میزان توجه قرآن به اصل خدا شناسی ، شیوه مطالعه آیات قرآن در زمینه خدا شناسی ، بررسی پیشینه بحث و آشنایی با اهم منابع

توحید از منظر قرآن با توضیح و بیان تفاوت های بین توحید در قرآن با توحید در کلام، توحید در فلسفه ، توحید در عرفان و....

ب: ارزیابی راههای خدا شناسی از دیدگاه قرآن (فطرت - شهود - طبیعت و...)

ج: شناخت توحید و شرک: اقسام توحید و مراحل آن ، (در سه حوزه (تکوین ، تشریع و تربیت) توحید افعالی و عبادی

د: اسماء و صفات الهی در قرآن

ی: ظرفیت های توحید در قرآن (سور مکی و مدنی و ...)

هـ: عدل الهی با تاکید بر شبهات مربوطه به آن (عدل الهی در تکوین و تشریع و...)

و: عدالت و صفات الهی (ربوبیت ، مالکیت، رازقیت و ...)

روش تدریس : استاد محوری

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
--	---	۲۰	---

شیوه تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : (وایت برد و ویدئو پرژکتور و ...)

منابع :

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی: ندارد

۳. فرعی :

۱ - تهیه جزوه توسط استاد با استفاده از میزان علامه طباطبایی،

۲ -الالهیات ج ۱و ۲ آیت الله سبحانی، موسسه النشر الاسلامی/۱۴۱۵

۳ -منشور جاوید آیت الله سبحانی ج ۲ ، انتشارات توحید/۱۳۶۰

۴ معارف قرآن ج ۱ آیه الله مصباح، موشسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی/۱۳۷۹

۵ پیام قرآن ج ۳و ۴ / مکارم ناصر/مدرسه الإمام امیرالمؤمنین(ع) /بهار ۱۳۷۴

۶ توحید در قرآن ج ۲ آیت الله جوادی، اسراء ۱۳۸۳

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس: تفسیر موضوعی (۲) - (نبوت)	شماره درس: ۲۲۲۱۱۶
--------------------------------------	-------------------

مقدار ساعت درس: ۳۲

نوع درس: نظری

پیش نیاز: تفسیر موضوعی (۱)

هدف: آشنایی با مباحث نبوت عامه (ویژگی ها، وظایف و اختیارات، آثار و فوائد) و نبوت خاصه (جهان شمولی، حقانیت و خاتمیت دین اسلام) از منظر قرآن

سرفصل ها

الف: کلیات

- ۱ - شمار پیامبران نامبرده در قرآن
- ۲ - جایگاه پیامبر شناسی از نگاه قرآن
- ۳ - بررسی تفاوت واژه نبی، رسول اولوالعزم در قرآن
- ۴ - پیشینه بحث و معرفی اهم منابع درس
- ب: نبوت عامه (شناخت پیامبران)
- اول: اهداف بعثت پیامبران
- ۱ - دعوت به توحید
- ۲ - مبارزه با طاغوت
- ۳ - آزادی مردم
- ۴ - تبیین شریعت
- ۵ - تعلیم و تربیت انسان ها
- ۶ - اقامه قسط و عدالت اجتماعی
- ۷ - رفع مراعات و منازعات
- ۸ - اتمام حجت الهی
- ۹ - انذار و تبشیر
- دوم: اشاره ای به اوصاف پیامبران در قرآن
- ۱ - عصمت
- ۲ - علم
- ۳ - تلقی وحی
- ۴ - معجزه (اشاره ای به تفاوت معجزه، کرامت، سحر تناسب معجزه با زمان)
- ج: نبوت خاصه (شناخت پیامبر اسلام(ص))
- ۱ - دسته بندی آیات نازل شده در شأن پیامبر (ص)
- ۲ - آیات مربوط به زندگی پیامبر (ص)
- ۳ - اوصاف پیامبر (ص) در قرآن
- ۴ - آیات مربوط به تکریم مسلمانان نسبت به حقوق پیامبر (ص)
- ۵ - آیاتی بظاهر عتاب آلود نسبت به پیامبر (ص) (امام امتنان است)
- ۶ - آیات راهبردی برای پیشرفت پیامبر (ص) .
- ۷ - آیات مربوط به خانواده پیامبر (ص) در قرآن
- ۸ - آیات مربوط به معجزات پیامبر (ص)
- ۹ - ویژگی های رسالت پیامبر (ص) (جهانی بودن، جاودانگی و خاتمیت)

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
---	---	۲۰	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : (وایت برد و ویدئو پرژکتور و ...)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی: ندارد

۳. فرعی :

۱ - جزوه استاد با استفاده از: پیام قرآن، ج ۷ و ۸ آیت الله مکارم / مدرسه الإمام امیرالمؤمنین ۱۳۷۵

۲ - منشور جاوید ج ۵ ، آیت الله سبحانی/دفتر تبلیغات ۱۳۶۶

۳ - الالهیات، آیت الله سبحانی، ج ۲/مدرسه نشر اسلامی ۱۴۱۵

۴ - معارف قرآن، آیت الله مصباح، ج ۲ / مدرسه امام خمینی ۱۳۷۹

۵ - تفسیر موضوعی آیت الله جوادی، ج ۷-۱۰ / اسراء ۱۳۷۶

محل امضای

استاد پیشنهاد دهنده

محل امضای

ناظر

محل امضای

اعضای گروه تدوین

عنوان درس: روش تحقیق عمومی	
----------------------------	--

مقدار ساعت درس : ۴۸

نوع درس : نظری و عملی

هدف: آشنائی با روش های عمومی پژوهش و کیفیت بهره برداری از منابع

سرفصل ها :

الف- کلیات:

تعریف تحقیق و انواع آن - ویژگی های تحقیق علمی - اصطلاح مربوط به تحقیق علمی - تعاریف متغیرها قانون، زمینه و پیشنهاد - تئوری و نظریه - روایی و اعتبار و اعتماد - جمعیت آماری - نمونه و پارامتر

ب- روشهای تحقیقی (تحقیق تاریخی، توصیفی، موردی، مقطعی، همبستگی، تجربی، عملی)

ج- روشهای گردآوری اطلاعات (مشاهده، مصاحبه، پرسشنامه، بررسی اسناد و کتابخانه) روش تدریس : -----

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کلاسی	سمینار
۵	-----	۱۵	-----

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات: (وایت برد و ویدئو پروژکتور ، پاورپنت و.....)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی : ندارد

۳. فرعی:

- ۱ - روشهای تحقیق و چگونگی ارزشیابی آن دکتر عزت اله نادری و دکتر مریم سیف نراقی
- ۲ - مقدمه ای بر روش تحقیق در علوم اجتماعی بهروز نبوی
- ۳ - روش تحقیق عباسقلی خواجه نوری
- ۴ - روش تحقیق حجت الاسلام و المسلمین دهنوی
- ۵ - روشهای تحقیق در علوم تربیتی و رفتاری جان بست ترجمه دکتر حسن پاشا
- ۶ - فلسفه علوم دکتر ترابی
- ۷ - روشهای تحقیق و نگارش رساله لقاء الله فنائیان
- ۸ - گزارش رهیسی و آئین نگارش مهدی ماحوزی

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس : بلاغت قرآن	شماره درس: ۲۲۲۱۱۰۸
------------------------	--------------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : شناخت فصاحت ، بلاغت، آرایه های ادبی و زیبایی های گفتاری آیات قرآن کریم

سرفصل ها

کلیات:

الف : علم معانی

۱. تعریف بلاغت - تاریخچه - اقسام (معانی ، بیان ، بدیع) - کتابشناسی

۲. تعریف و تقسیمات خبر و اغراض متکلم از هر یک از آنها

۴. مقتضای حال (واقعی و تنزیلی) التفات - اظهار در مقام اضمار - اضمار در مقام اظهار

۵. احوال اجزای کلام (مسند - مسند الیه - قیدها)

۵/۱. حذف و ذکر اجزاء کلام

۵/۲. تعریف و تنکیر اجزاء کلام

۵/۳. تقدیم و تأخیر اجزاء کلام

۵/۴. اسم یا فعل شدن مسند

۶. قصر (تعریف - ادات - انواع - غرض کلام)

۷. ایجاز و اطناب و مساوات

ب : علم بیان : (تشبیه - مجاز و استعاره - کنایه)

ج : علم بدیع : (ایهام (توریه) - استطراد - مقابله و طباق - مراعاة النظر - ائتلاف اللفظ مع اللفظ او المعنی - ارضاد - ادماج - تجرید -

مشاکله - طی و نشر - جمع و تفریق و تقسیم - مهالغه - جناس - سجع - ترصیع - اقتباس - تخلص -

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
--	۸	۱۲	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : (وایت برد و ویدئو پروژکتور و ...)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی: ندارد

۳. فرعی:

۱ - مختصر المعانی/التفتازانی / دار الحکمه

۲ - بدیع القرآن /ابن ابی الاصبغ/انتشارات آستان قدس رضوی/۱۳۶۸

۳ - دلائل الاعجاز /عبدالقاهر/دارالمعرفة/۱۴۱۵

۴ - المیزان علامه طباطبائی/دفتر انتشارات اسلامی/۱۴۱۷

۵ - مجمع البیان مرحوم طبرسی/مؤسسه الاعلمی للمطبوعات/۱۴۱۵

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس : تاریخ معاصر	شماره درس:
-------------------------	------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : بررسی تحلیلی تاریخ فرهنگی ، اجتماعی و سیاسی صد سال اخیر ایران

سرفصل ها:

الف) کلیات:

(تعریف واژگان - ضرورت و اهمیت - کتابشناسی تاریخ سیاسی و فرهنگی معاصر)

ب) روش تحلیل و تبیین رویداد ها ، تغییرات و تحولات سیاسی و فرهنگی

ج) اشاره ای به انقلاب مشروطه با تاکید بر نقش و اندیشه رهبران مذهبی در این زمینه

د) حوزه علمیه قم از عصر مرحوم شیخ عبدالکریم تا انقلاب اسلامی و نقش آن در انقلاب

ه) گروه های سیاسی ، مذهبی از قبیل فدائیان اسلام و هیات های مؤتلفه

و) اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)

ز) تحلیل کارنامه بیگانگان و روشنفکران در ایران

ح) ایران و امریکا از سلطه تا نزاع

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کلاسی	سمینار
۵	-----	۱۵	-----

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات: (وایت برد و ویدئو پرژکتور ، پاورپنت و.....)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی : جزوه استاد (منابع دیگری اضافه شود.)

۳. فرعی : ندارد

راهکارهای اجرایی:

برای این درس می بایست متن مناسبی تدوین گردد.

در کلاس از طرح مباحث تنش زا خودداری گردد.

کلیات در یک جلسه - مورد دوم یک جلسه - مورد سوم یک جلسه - مورد چهارم سه جلسه - مورد پنجم دو جلسه - مورد ششم سه جلسه - و

بقیه مباحث در سه جلسه عنوان شود

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس : تاریخ تفسیر و مفسران	شماره درس:
----------------------------------	------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز: -

هدف: شناخت سیرتطور تفسیر از عهدرسالت تاکنون ، همراه با معرفی مهمترین مفسران وتفاسیرشيعه واهل سنت

سرفصل ها:

الف: کلیات:

اشاره‌ای به تعریف تفسیر (وارجاع آن به مبانی تفسیر) ، اهمیت ،ضرورت، جایگاه بحث و کتابشناسی:

۱- تفاسیر قرن اول و دوم

الف: تفسیر در عهد رسالت

ب: مفسران صحابه و ویژگی‌های تفسیری آنان

ج: مفسران تابعین و ویژگی‌های تفسیری آنان

د: نقش ائمه(ع) در تفسیر و ویژگی‌های راهبردی روایات تفسیری آنان.

۲- تفاسیر قرن سوم و چهارم

الف: تفاسیر شيعه (مثل تفسیر فرات کوفی، عیاشی، قمی و...)

ب: تفاسیر اهل سنت (مثل تفسیر جامع البیان طبری و...)

۳- تفاسیر قرن پنجم و ششم: (دوره رشد تفسیر اجتهادی)

الف: تفاسیر شيعه (مثل تبیان، مجمع البیان و تفسیر ابوالفتح و...)

ب: تفاسیر اهل سنت(مثل کشاف، زمخشری، تفسیر کبیر فخر رازی و...)

۴- تفاسیر قرن هفتم تا نهم: (دوره رکود تفسیر و بررسی علل آن)

۵- تفاسیر قرن دهم تا سیزدهم: (دوره بازگشت به تفسیر روائی)

الف: تفاسیر شيعه (مثل تفسیر البرهان، نورالثقلین، صافی و...)

ب: تفاسیر اهل سنت (مثل درالمنثور و...)

۶- تفاسیر قرن چهاردهم و پانزدهم، (دوره تجدید حیات تفسیر)

الف: تفاسیر شيعه (المیزان، نمونه و...)

ب: تفاسیر اهل سنت (فی ضلال، المنار و...)

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کلاسی	سمینار
۵	-----	۱۵	-----

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات: (وایت برد و ویدئو پروژکتور ، پاورپنت و.....)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی: ندارد

۳. فرعی :

۱ - جزوه استاد

۲ - التفسیر والمفسرون آیت الله معرفت

۳ - طبقات مفسرین شيعه، عقیقی بخشایشی

۴ - التفسیر والمفسرون ، ذهبی

۵ - آشنایی با تفاسیر قرآن مجید و مفسران، آیت الله استادی

راهکارهای اجرایی:

مباحث این درس بصورت توصیفی ارائه شود.

برای این درس متن تدوین شود

در هر دوره مهمترین تفاسیر شیعه و اهل سنت معرفی شود.

زمان بندی درسها: کلیات(یک جلسه) – قرن اول و دوم(۳جلسه)– قرن سوم و چهارم(۳جلسه) – قرن پنجم و ششم (۳جلسه) – قرن چهاردهم و پانزدهم(۳جلسه).

هر دانش پژوه یکی از تفاسیر یا مفسران را با نظر استاد آماده نماید.

محل امضای

استاد پیشنهاد دهنده

محل امضای

ناظر

محل امضای

اعضای گروه تدوین

دوم : سرفصل های دروس اصلی (اختصاصی)

سطح (۳)

آخرین اصلاحیه لازم انجام شده در مورد سرفصل های سطح ۳

مصوب شورای علمی مرکز تخصصی تفسیر

مرکز آموزش تفسیر و علوم قرآن

۱۳۹۶/۶/۲۸

عنوان درس : علوم قرآن (۱) - وحی و نزول	شماره درس:
--	------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : شناخت تحلیلی حقیقت و فرایند وحی و نزول قرآن کریم و پاسخ به شبهات مربوط

سر فصل ها

- الف (کلیات و مفاهیم (مفهوم شناسی ، در لغت و اصطلاح علوم قرآنی ، موارد استعمال واژه وحی در قرآن)
 ب) وحی رسالی و ویژگی های آن (نفوذ ناپذیری - تردید ناپذیری - وحیانی بودن الفاظ قرآن کریم)
 ج (اقسام وحی ، و فرایند آن (کیفیت نزول، نقش جبرئیل)
 د) نزول قرآن ، حقیقت و ماهیت نزول آیات، نزول دفعی و تدریجی - آغاز نزول، فترت و حکمت های نزول تدریجی
 ه (شبهات (ذیل هر مسئله، شبهه مربوط به آن مطرح می شود).

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
۵	---	۱۵	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی :

- ۱ - التمهید / آیت الله معرفت / موسسه التمهید/انتشارات بی تا
- ۲ - علوم قرآن / آیت الله حکیم،/المجمع العلمی الاسلامی / ۱۴۰۳ق
- ۳ - مناهل العرفان / محمد بن عبدالعظیم الزرقانی/دارالکتب العلمیه/۱۴۱۶ق

۳. فرعی:

- ۱ - علوم القرآن عندالمفسرین (ناشر: دفتر تبلیغات قم)،السید محمد فاطمی ابهری/ مکتب الاعلام الاسلامی/۱۳۷۴
- ۲ -تصوص فی علوم القرآن/السید علی الموسوی الدارانی/ آستان قدس رضوی/ ۱۴۲۲ق
- ۳ -البرهان فی علوم القرآن/محمد بن عبدالله زركشی/دارالجيل/۱۴۰۸ق

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس : علوم قرآن (۲) - تاریخ تحلیلی قرآن کریم	شماره درس:
--	------------

مقدار ساعت درس : ۶۴

نوع درس : نظری

پیش نیاز : آشنایی با علوم قرآن

هدف : شناخت تحلیلی تاریخ جمع، تدوین و سیر تکاملی قرآن ، شناخت قراء ، قرائت ها، تقسیمات قرآن و منشاء پیدایش آن، به منظور دستیابی بینش درست و جامع از این کتاب آسمانی ، همراه با شناخت تحلیلی انتقادی ماهیت و ساختار علوم قرآن

سر فصل ها :

الف) کلیات و مفاهیم (پیشینه بحث و منابع، قرآن شناسی، نامگذاری ، اسماء و صفات قرآن - تقسیمات قرآن و منشاء پیدایش و ساختار علوم قرآن)
ب) جمع و تدوین قرآن :

- ۱- عصر نبوی - مفهوم جمع - امی بودن پیامبر - کاتبان وحی و نوشت افزار آن - ترتیب نزول - مکی و مدنی
 - ۲- عصر خلفا - از ابوبکر تا عثمان - مصحف علی (ع) - مصاحف دیگر - خط و رسم الخط
 - ج) نزول قرائی قرآن (بررسی حدیث قرائت سبعة احرف) سیر تاریخی قرائت و قراء و قرائت معتبر
- شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
----	۵	۱۵	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی :

- ۱ - التمهید / آیت الله معرفت / موسسه التمهید / انتشارات بی تا
- ۲ - البیان / سید ابوالقاسم خویی / دارالزهراء (ع) / ۱۴۰۱ق
- ۳ - علوم قرآن / آیت الله سید محمد باقر حکیم / المجمع العلمي الاسلامی / ۱۴۰۳ق
- ۴ - مناهل العرفان زرقانی / محمد بن عبدالعظیم الزرقانی / دارالکتب العلمیه / ۱۴۱۶ق

۳. فرعی:

- ۱ علوم القرآن عندالمفسرین (ناشر: دفتر تبلیغات قم) / السید محمد فاطمی ابهری / مکتب الاعلام الاسلامی / ۱۳۷۴
- ۲ خصوص فی علوم القرآن / السید علی الموسوی الدارانی / آستان قدس رضوی / ۱۴۲۲ق
- ۳ البرهان فی علوم القرآن / محمد بن عبدالله زركشي / دارالجیل / ۱۴۰۸ق
- ۴ تدوین القرآن کورانی / سروش / ۱۳۸۰

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس : علوم قرآن (۳) – اعجاز ۱ و ۲	شماره درس:
---	------------

مقدار ساعت درس : ۴۸

نوع درس : نظری

پیش نیاز : علوم قرآن (۱)

هدف : شناخت تحلیلی حقیقت، ابعاد و اقسام و وجوه اعجاز قرآن و چگونگی دلالت آن بر حقانیت قرآن ، با عنایت به رویکرد و پاسخ به شبهات
سر فصل ها :

الف) کلیات و مفاهیم (مفهوم شناسی – پیشینه تاریخی و منابع آن – ماهیت و چیستی اعجاز قرآن)

ب) دلائل اعجاز – تحدی

ج) وجوه اعجاز

د) ابعاد اعجاز (اعجاز علمی ، اعجاز ادبی، بلاغت و فصاحت، نظم و اسلوب ، عدم اختلاف و...)

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
----	۵	۱۵	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)
منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی :

۱ - التمهید / آیت الله معرفت / موسسه التمهید/انتشارات بی تا

۲ - البیان / سید ابوالقاسم خویی/دارالزهراء(ع)/۱۴۰۱ق

۳ - اعجاز قرآنی / باقلانی / دارالجلیل/۱۴۱۱

۳. فرعی:

قرآن شناسی/آیت الله مصباح یزدی/مؤسسه امام خمینی/۱۳۷۶

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس : علوم قرآن (۴) - تحریف ناپذیری	شماره درس:
---	------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : تاریخ قرآن

هدف : شناخت معنی و اقسام تحریف و دلائل مصونیت قرآن از آن، از دیدگاه فریقین با پاسخ به شبهات

سرفصل ها :

- الف) کلیات و مفاهیم : مفهوم شناسی - پیشینه تحقیق و موضوع (تحلیل طوار شناسی بحث تحریف) منابع و اقسام تحریف
 ب) ادله مصونیت قرآن از تحریف (آیات - روایات - دلائل عقلی و نقلی متواتر)
 ج) نقد دیدگاه قائلین به تحریف و پاسخ به آن (تحلیل تدوین کتاب فصل الخطاب)
 د) پاسخ به شبهات مستشرقان در زمینه تحریف

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
----	۵	۱۵	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : صیانه القرآن/آیت الله معرفت/مؤسسه النشر الاسلامی/۱۴۱۳

۲. اصلی :

۱ - سلامه القرآن من التحریف / نجاز زادگان

۲ - البیان / سید ابوالقاسم خویی/دارالزهراء(ع)/۱۴۰۱ق

۳ - نزاهت/ آیت الله جوادی آملی/اسراء/۱۳۸۳

۳. فرعی:

القرآن الکریم و روایات المدرستین/علامه عسکری / دانشکده اصول دین/۱۳۷۸

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس : مبانی تفسیر	شماره درس :
-------------------------	-------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف: شناخت تحلیلی، زیر ساخت ها و پشتوانه های نظری (عقلی ، عقلانی، قرآنی و روایی) تفسیر (مبانی صدوری و دلالتی مانند فهم پذیری قرآن و حجیت

تفسیر) و آشنایی با اهم مباحث دانش معنا شناسی و تحلیل عناصر معنایی یک متن، با عنایت به مفاهیم قرآن

سرفصل ها :

- ۱ - کلیات و مفاهیم (مفاهیم کلیدی، اهمیت ، دسته بندی مختلف مبانی، تفاوت مبانی با قواعد و مکاتب)
- ۲ - قدسی بودن قرآن (الهی بودن الفاظ قرآن، نادرستی دخالت شیطان و تجربه درونی در وحی، نادرستی تاثیر پذیری قرآن از کتاب پیشین)
- ۳ - نص و قرائت واحد قرآن (نزول قرآن و پیدایش قرائات - توفیقی بودن قرائات - قرائات و تفسیر)
- ۴ - امکان و جواز تفسیر (دیدگاهها در امکان و جواز - ادله موافقان و مخالفان)
- ۵ - حجیت ظهور قرآن (گستره ظواهر ، مستندات قرآنی و روایی، رابطه ظاهر و مجاز در تفسیر قرآن)
- ۶ - نیاز مخاطبان به تفسیر (علل نیاز مندی و چگونگی آن - مستندات قرآنی و روایی و عقلی نیاز به تفسیر)
- ۷ - نیاز قرآن به تفسیر
- ۸ - تعدد و سطوح معنایی قرآن (بطن و تاویل و مستندات روایی، قرآنی و عقلی - راههای دستیابی به بطن)
- ۹ - زبان قرآن (رابطه زبان قرآن با تفسیر - گونه های زبان- نظریه ها در خصوص زبان و نقد و تحلیل آنها)
- ۱۰ - انسجام و پیوستگی آیات (ارتباط معنایی آیه - سوره و کل قرآن - چگونگی انسجام و مستندات آن)
- ۱۱ - جامعیت قرآن (مستندات عقلی ، قرآنی و روایی جامعیت - چگونگی جامعیت - رابطه جامعیت با جاودانگی و فرهنگ زمانه)

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
----	۵	۱۵	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

متن آموزشی : ندارد

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی :

- ۱ - روش شناسی تفسیر / علی اکبر بابایی / سمت / ۱۳۷۹
- ۲ - البیان / آیت الله سید ابوالقاسم خویی / دارالزهراء (ع) / ۱۴۰۱ق
- ۳ - مبانی تفسیر قرآن / سید رضا مودب
- ۴ - تفسیر تسنیم / ج اول / آیت الله جوادی آملی / نشر اسراء / ۱۳۷۸
- ۵ - تحلیل زبان قرآن / محمد باقر سعیدی روشن / پژوهشگاه فوهند و اندیشه اسلامی / حوزه ودانشگاه / ۱۳۸۷
- ۶ - منطق تفسیر (۲) / محمد علی رضایی اصفهانی
- ۷ - مبانی و روش های تفسیر آقایان عمید زنجانی / و شاکر

- ۸ - مقدمه تفسیر مجمع البیان و الصافی،
۹ - آلاء الرحمن / علامه بلاغی / مؤسسه البعثه / ۱۴۲۰ ق
۱۰ - المیزان / علامه طباطبائی / جامعه مدرسین / ۱۴۱۷ ق

۳. فوعی:

مبانی تفسیر فریقین / بهجت پور / آثار نفیس / ۱۳۹۱

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس :	منابع و قواعد تفسیر ۱ و ۲	شماره درس :
-------------	---------------------------	-------------

مقدار ساعت درس : ۴۸

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : شناخت تحلیلی منابع (قرآن، سرت و عقل) و قواعد تفسیر قرآن با اهتمام ویژه به مباحث محکم و متشابه

سر فصل ها

بخش اول: قواعد:

الف (کلیات و مفاهیم (مفهوم شناسی ، اهمیت، پیشینه تحقیق ، موضوع و منابع، اقسام قواعد)

ب) قواعد+ شناخت قرائت صحیح، معانی مفردات و ساختار ادبی، قرائن متصل و منفصل (با تاکید به ارجاع متشابه به محکم) ، دلالت های صحیح آیات، علم یا علمی بودن مستندات تفسیر، قواعد تفسیرموضوعی.

بخش دوم : منابع تفسیر :

الف) کلیات و مفاهیم (مفهوم شناسی ، اهمیت، پیشینه تحقیق ، موضوع و منابع)

ب) منابع: درآمد (نیاز به علوم جدید تری چون ادبیات و)

(۱) قرآن

(۲) احادیث معصومین

(۳) عقل

(۴) علوم ابزاری تفسیر

(۵) آراء تفسیری صحابه و تابعان

(۶) تاریخ

(۷) علوم تجربی

(۸) کشف و شهود.

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
۲	۳	۱۵	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی :

۱ - روش شناسی تفسیر/ علی اکبر بابایی/ سمت/ ۱۳۷۹

۲ - قواعد التفسیر لدی الشیعه و السنه /محمد فاکر میبدی / مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی/ ۱۳۸۵

۳ - التفسیر و المفسرون / ذهبی / مکتبه وهبه/ ۱۴۲۱ق

۳. فرعی:

۱ - تفسیر فریقین/ عبدالکریم بهجت پور/ آثار نفیس/ ۱۳۹۱

۲ - قواعد التفسیر/ عثمان السبت/

۳ - مکاتب تفسیری/ علی اکبر بابایی/ سمت/ ۱۳۹۱

۴ - منابع و قواعد تفسیر /محمد فاکر میبدی

محل امضای

استاد پیشنهاد دهنده

محل امضای

ناظر

محل امضای

اعضای گروه تدوین

عنوان درس :	مکاتب و جریان های تفسیری	شماره درس:
-------------	--------------------------	------------

مقدار ساعت درس : ۴۸

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : شناخت و بررسی اهم رویکردها، مکاتب و جریان های تفسیری با تاکید بر تفاسیر عصری و پالایش آسیب های گذشته برای دستیابی به نظریه تفسیری جامع و اجتهادی همراه با تبیین و دفاع از رویکرد امامیّه

سرفصل ها :

الف) کلیات و مفاهیم (مفهوم شناسی - اهمیت - پیشینه - موضوع تحقیق و منابع و کتاب شناسی)

ب) مکتب تفسیری امامیه (جریان اسماعیلیه ، زیدیه ، معتزلیه)

ج) مکتب تفسیری معتزله - و نو اعتزالی

د) مکتب تفسیری اشاعره - و ماتریدیه

ط) مکتب تفسیری سلفیه - وهابیه

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
----	---	۲۰	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی :

۱ - التفسیر و المفسرون / محمد هادی معرفت / جامعه الرضویه/۱۴۱۸ق

۲ - آسیب شناسی جریان های تفسیر / اسعدی /

۳ - مکاتب تفسیری / علی اکبر بابایی/سمت/۱۳۹۱

۳. فرعی:

۱ - مقالات مرتبط

۲ - طبقات مفسران شیعه/نوید اسلام/۱۳۷۱

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس :	منطق فهم متن	شماره درس :
-------------	--------------	-------------

مقدار ساعت درس : ۱۶

نوع درس : نظری

پیش نیاز : اصول و مبانی

هدف : شناخت اصول، مبانی و مسائل مطرح در منطق فهم متن (هرمنوتیک) و بررسی و نقد آنها

سر فصل ها

بخش اول:

الف) کلیات و مفاهیم (مفهوم شناسی : مفهوم هرمنوتیک ، تاویل تفسیر ، نسبت و مناسبت ، پیشینه تحقیق ، موضوع)

ب) هرمنوتیک معاصر - نحله های مختلف، مبانی و اصول

ماهیت فهم و منطق حاکم بر فهم، نقش پیش داوری فهم - اثر پذیری فهم از تاریخ (تاریخ مندی فهم، امتزاج افق ها ، بررسی و نقد)

ج) تفسیر متن : نادیده گرفتن قصد مولف - تولید و باز تولید - تکرار معنایی متن - پایان ناپذیری عمل فهم - فهم متفاوت برتر - بررسی و نقد

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
---	---	۲۰	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی :

۱ - درآمدی بر هرمنوتیک/ واعظی

۲ - معرفت دینی/ لاریجانی

۳ - ساختار و هرمنوتیک/ بابک احمدی

۳. فرعی: جزوه اسراء

محل امضای

استاد پیشنهاد دهنده

محل امضای

ناظر

محل امضای

اعضای گروه تدوین

عنوان درس :	زبان دین	شماره درس:
-------------	----------	------------

مقدار ساعت درس : ۱۶

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : شناخت محیط خاص حاکم بر زبان قرآن ضمن تحلیل دیدگاه ها در زبان دین

سرفصل ها :

الف) کلیات و مفاهیم (مفهوم شناسی ، اقسام زبان شناسی ، ضرورت بحث زبان شناسی، پیشینه زبان شناسی)

ب) زبان گویشی : حقیقت و مجاز- اخبار و انشاء - صراحت و کنایه - حق گوئی یا افسانه - واقع نمایی یا تمثیل علمی و عمومی - رمزی و تاویلی- عرف عام و خاص یا ترکیبی

ج) زبان فرهنگی : گفتاری بودن - معنادار بودن واژگان - درهم تنیدگی موضوعات - ساختار چند معنایی (چند معنای عرضی ، چند معنایی طولی)
معارف فرا عرضی - زبان تخصصی - جهانی بودن (گستره هدایت گری)- جاودانگی - جامعیت

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
----	۵	۱۵	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی :

۱ - زبان قرآن / محمد باقر سعیدی روشن

۲ - زبان قرآن / ابوالفضل ساجدی/ مؤسسه امام خمینی/۱۳۸۳

۳. فرعی: زبان دین / خسرو پناه

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس :	روش شناسی ترجمه قرآن	شماره درس:
-------------	----------------------	------------

مقدار ساعت درس : ۲۴

نوع درس : نظری و عملی

پیش نیاز : ندارد

هدف : آشنایی با اصول و روش های نظری و عملی ترجمه قرآن کریم و روش نقد و بررسی ترجمه ها

سرفصل ها

۱ - نظری :

الف) کلیات : مفهوم شناسی ، پیشینه تحقیق ، موضوع ، منابع و اقسام

ب) جواز و ضرورت ترجمه قرآن و دلایل موافقان و مخالفان، شرائط مترجم - قواعد و ضوابط ترجمه و مبانی آن - روش های ترجمه قرآن (آزاد - جمله به جمله - کلمه به کلمه و ...)

ج) معرفی اهم ترجمه ها و لغزش های آن و اشاره به اشکالات ترجمه مستشرقان

۲- عملی :

۱ - نقد و بررسی حد اقل یک آیه در جلسه درس با مقایسه ترجمه های قرآن

۲ - تحقیق و کنفرانس دانش پژوهان ۳

۳ - نقد و بررسی ترجمه های قرآن

۴- آسیب ها(تعصبات فرقه ای - عدم تسلط بر زبان مبدء و مقصد - تقلید - عدم تسلط بر علوم مورد نیاز مترجم .

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
---	۵	۱۵	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی :

۱ - منطق ترجمه (رضایی) مرکز جهانی علوم اسلامی/۱۳۸۶

۲ - روش ترجمه (جواهری)

۳. فرعی:

۱ - تفسیر و مفسران مبحث ترجمه

۲ - تاریخ و مبانی ترجمه قرآن / بی آزار شیرازی

۳ - ترجمه های ممتاز / محمد علی کوشا

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس :	روش شناسی احادیث تفسیری	شماره درس:
-------------	-------------------------	------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : شناخت روش های تفسیر روایی ، و معیار های سنجش اعتبار احادیث تفسیری با عنایت به آسیب ها

سرفصل ها :

- الف) کلیات و مفاهیم (مفهوم شناسی ، پیشینه تحقیق و موضوع - اهمیت - اقسام - گونه های تفسیری { تفسیر به مراد، تفسیر به جری و تطبیق و ... }) .
 ب) روشهای تفسیر : روش تفسیر قرآن به قرآن - روش تفسیر قرآن به روایت - روش تفسیر قرآن به عقل - روش تفسیر قرآن به ادبیات .
 ج) معیار های سنجش (سندی - متنی - موافق با قرآن - موافق با روایت - موافق با تاریخ - موافق با عقل)
 د) آسیب ها (وضع - اسرائیلیات - تناقض درونی روایات و)

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
----	۵	۱۵	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی :

- ۱ - پژوهش تطبیقی در روایات فریقین / مهدی رستم نژاد
- ۲ - گونه شناسی تفسیر روایی / انواری
- ۳ - مبانی تفسیر روایی / محمد فاکر میبدی
- ۴ - مکاتب تفسیری / علی اکبر بابایی / سمت / ۱۳۹۱

۳. فرعی:

- ۱ - نقش دانش رجال / کلانتری / پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی / ۱۳۸۸
- ۲ - منطق فهم حدیث / طباطبایی
- ۳ - وضع حدیث / عبدالهادی مسعودی
- ۴ - مبانی نقد حدیث / نصیری

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس :	منابع تفسیر روایی	شماره درس :
-------------	-------------------	-------------

مقدار ساعت درس : ۱۶

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : شناخت تحلیلی منابع تفسیر روایی ، ویژگی ها و گونه شناسی آن با عنایت به آسیب ها

سرفصل ها :

الف) کلیات و مفاهیم (: مفهوم شناسی ، پیشینه تحقیق (جریان شناسی تفسیر روایی) - موضوع

ب) منابع تفاسیر روایی و ویژگی های هریک:

۱ - با نگاه آسیب شناسانه (تفاسیر : قمی ، عیاشی ، نورالثقلین و البرهان) (عبدالرزاق ، الدر المنثور)

۲ - تفسیر روایی مقارن (طبری - جامع البیان - ابن کثیر) (تفسیر صافی - کنز الدقائق - المیزان قسمت روایی)

۳ - تفسیر روایی مقارن - الجامع الاثری

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
----	۵	۱۵	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : صیانة القرآن / آیت الله معرفت / مؤسسه النشر الاسلامی / ۱۴۱۳

۲. اصلی :

۱ - مکاتب تفسیری / علی اکبر بابایی / سمت / ۱۳۹۱

۲ - التفسیر و المفسرون / آیت الله معرفت / جامعه الرضویه / ۱۴۱۸ ق

۳ - آسیب شناسی جریان های تفسیری / اسعدی

۳. فرعی:

۱- تفسیر و مفسران / ذهبی / مکتبه وهبه / ۱۴۲۱ ق

۲- آشنایی با تفاسیر / رضا استادی / در راه حق / ۱۳۷۷

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس :	تفسیر ترتیبی (۱)	شماره درس :
-------------	--------------------	-------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : شناخت محتوا و مضامین قرآن از تفسیر نورالثقلین و التفسیر الاثری با تاکید بر سوره بقره، ضمن بیان روش تفسیر آنها
سر فصل ها :

الف (کلیات مفهوم شناسی تفسیر ترتیبی - معرفی اجمالی این دو تفسیر (نورالثقلین و التفسیر الاثری) و سلیقه این دو مفسر)
ب) تفسیر تحلیلی و مقارنه ای روش شناسان سوره بقره

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	کنفرانس
---	---	۱۵	۵

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : تفسیر نورالثقلین / علی بن جمعه العروسی الحویزی / اسماعیلیان / ۱۳۷۰ / و التفسیر الاثری / محمد هادی معرفت / التمهید / ۱۳۸۳

۲. اصلی :

۱ - تفسیر نورالثقلین / علی بن جمعه العروسی الحویزی / اسماعیلیان / ۱۳۷۰

۲ - التفسیر الاثری / آیت الله معرفت / مؤسسه التمهید / ۱۳۸۳

۳. فرعی: ندارد

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس :	تفسیر ترتیبی (۲)	شماره درس:
-------------	------------------	------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : تفسیر ترتیبی (۱)

هدف : شناخت محتوا و مضامین قرآن از تفسیر مجمع البیان با تاکید بر سوره دهر، ضمن بیان روش تفسیر آن
سر فصل ها :

الف) کلیات مفهوم شناسی تفسیر ترتیبی - معرفی اجمالی تفسیر مجمع البیان و سلیقه مولف این تفسیر
ب) تفسیر تحلیلی و مقارنه ای روش شناسان سوره دهر

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	کنفرانس
---	---	۱۵	۵

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : تفسیر مجمع البیان / طبرسی / اعلامی / ۱۴۱۵ ق

۲. اصلی : ندارد

۳. فرعی:

۱ - تبیان شیخ طوسی / مکتب الاعلام الاسلامی / ۱۴۰۹

۲ - جوامع الجامع / طبرسی / مرکز مدیریت و دانشگاه تهران / ۱۳۷۱

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس :	تفسیر ترتیبی (۳)	شماره درس :
-------------	------------------	-------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : تفسیر ترتیبی (۲)

هدف : شناخت محتوا و مضامین قرآن از تفسیر المیزان با تاکید بر سوره مائده، ضمن بیان روش تفسیر آن
سر فصل ها :

الف) کلیات مفهوم شناسی تفسیر ترتیبی - معرفی اجمالی تفسیر المیزان و سلیقه مولف این تفسیر
ب) تفسیر تحلیلی روش شناساندن سوره مائده

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	کنفرانس
---	---	۱۵	۵

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع :

۱. متن آموزشی : تفسیر المیزان / محمد حسین طباطبائی / جامعه مدرسین / ۱۴۱۷ق

۲. اصلی : ندارد

۳. فرعی :

۱ - تبیان شیخ طوسی / مکتب الاعلام الاسلامی / ۱۴۰۹

۲ - جوامع الجامع / طبرسی / مرکز مدیریت و دانشگاه تهران / ۱۳۷۱

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس :	تفسیر ترتیبی (۴)	شماره درس :
-------------	--------------------	-------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : تفسیر ترتیبی (۳)

هدف : شناخت محتوا و مضامین قرآن از تفسیر جامع مانند التحریر و التنویر با مراجعه به المیزان و با تاکید بر سوره تحریم، ضمن بیان روش تفسیر آن

سر فصل ها :

الف) کلیات مفهوم شناسی تفسیر ترتیبی- معرفی اجمالی این دو تفسیر(التحریر و التنویر - المیزان) و سلیقه این دو مفسر (ب) تفسیر تحلیلی و مقارنه ای روش شناسانیدن سوره تحریم

شیوه ارزشیابی : امتحان - کنفرانس

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	کنفرانس
---	---	۱۵	۵

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : تفسیر التحریر و التنویر

۲. اصلی : تفسیر المیزان / علامه طباطبائی / جامعه مدرسین/۱۴۱۷ق

۳. فرعی:

۱ - تبیان / شیخ طوسی

۲ - جوامع الجامع / طبرسی

محل امضای

استاد پیشنهاد دهنده

محل امضای

ناظر

محل امضای

اعضای گروه تدوین

عنوان درس :	تفسیر ترتیبی (۵)	شماره درس :
-------------	--------------------	-------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : تفسیر ترتیبی (۴)

هدف : شناخت محتوا و مضامین قرآن از تفسیر روح المعانی و الکبیر با مراجعه به المیزان و با تاکید بر سوره منافقون ، ضمن بیان روش تفسیر آنها

سر فصل ها :

الف) کلیات مفهوم شناسی تفسیر ترتیبی- معرفی اجمالی این دو تفسیر(روح المعانی و الکبیر با مراجعه به المیزان)و سلیقه این دو مفسر .
ب) تفسیر تحلیلی و مقارنه ای روش شناسانیدن سوره منافقون

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	کنفرانس
---	---	۱۵	۵

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدیو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : تفسیر روح المعانی و الکبیر
۲. اصلی : تفسیر المیزان / علامه طباطبائی / جامعه مدرسین/۱۴۱۷ق
۳. فرعی: ندارد

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس : روش شناسی تفسیر تطبیقی	شماره درس:
------------------------------------	------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : شناخت ماهیت قواعد ، شیوه ها و آسیب های تفسیر تطبیقی، همراه با بررسی تطبیقی چالش های مهم تفسیر المیزان با المنار
سر فصل ها :

الف) کلیات مفهوم شناسی تفسیر تطبیقی

۱ - فرق بین تفسیر ترتیبی ، موضوعی و تطبیقی

۲ - فوائد و نتایج تفسیر تطبیقی

ب) پیشینه- کتاب شناسی - مشروعیت تفسیر تطبیقی

ج) بررسی تطبیقی چالش های مهم المیزان و المنار (آفرینش انسان، اعجاز قرآن ، شفاعت و) - (قوامیت رجال بر نساء)

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
----	۵	۱۵	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پروژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : صیانه القرآن/آیت الله معرفت/مؤسسه النشر الاسلامی/۱۴۱۳

۲. اصلی :

۱- تفسیر المیزان علامه طباطبایی / جامعه مدرسین/۱۴۱۷ق

۲-تفسیر المنار

۳. فرعی:

۱ - تفسیر تطبیقی / نجار زادگان/ مرکز جهانی علوم اسلامی/۱۳۸۳

۲ - مقدمه تفسیر المیزان

۳ - تفسیر تطبیقی و فریقین / عبدالکریم بهجت پور/ آثار نفیس/۱۳۹۱

۴ - بین الشیعه و السنه / احمد السالوس

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس : روش شناسی تفسیر موضوعی	شماره درس:
------------------------------------	------------

مقدار ساعت : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : شناخت ماهیت، قواعد، شیوه ها و آسیب های تفسیر موضوعی و چگونگی کشف نظام های معرفتی قرآن، همراه با ذکر نمونه ها

سرفصل ها :

الف) کلیات و مفاهیم (مفهوم شناسی - جایگاه - پیشینه - کتاب شناسی - مفهوم شناسی - فرق تفسیر موضوعی با تفسیر قرآن به قرآن و رابطه)

ب) مراحل تفسیر موضوعی

ج) قواعد تفسیر موضوعی

د) اسلوب ها و نمونه ها (شیوه شهید صدر - منشور جاوید - پیام قرآن - تفسیر موضوعی آیت الله جوادی و شیوه های نوین در تفسیر موضوعی

ه) آسیب های تفسیر موضوعی

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
----	----	۲۰	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی :

۱ - مقدمات تفسیر موضوعی (جوادی آملی - سبحانی)

۲ - تفسیر و مفسران (فارسی - معرفت) / التمهید / ۱۳۷۹

۳ - تفسیر و مفسران / ذهبی / مکتبه وهبه / ۱۴۲۱ ق

۴ - المدخل الى التفسير الموضوعی / فتح الله سعید

۵ - روش شناسی تفسیر موضوعی / سید هدایت جلیلی

۶ - مباحث فی التفسیر الموضوعی / مصطفی مسلم

۳. فرعی : ندارد

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس :	تفسیر موضوعی (۱)	- معرفت شناسی در قرآن	شماره درس:
-------------	--------------------	-----------------------	------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : تفسیر ترتیبی

هدف : شناخت استدلالی نظام معرفت شناختی قرآن

سرفصل ها :

- ۱ - مباحث مقدماتی شامل : جایگاه شناخت شناسی - منطق و فلسفه - مسائل اصلی شناخت شناسی - شناخت شناسی و هستی شناسی - دیدگاه صاحب نظران و شناخت شناسی تطبیقی
 - ۲ - امکان معرفت
 - ۳ - انواع معرفت
 - ۴ - روش های حصول معرفت
 - ۵ - منابع شناخت
 - ۶ - معیار های تشخیص معرفت
 - ۷ - مراحل و درجات معرفت
 - ۸ - ابزار های شناخت
 - ۹ - اهداف معرفت
 - ۱۰ - عوامل و موانع معرفت
 - ۱۱ - حدود معرفت
 - ۱۲ - ایمان و معرفت
 - ۱۳ - عمل و معرفت
- شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
---	---	۲۰	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع :

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی :

۱ - پیام قرآن / آیت الله مکارم شیرازی

۲ - تفسیر موضوعی / آیت الله جوادی آملی

۳. فرعی : ندارد

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس :	تفسیر موضوعی (۲) - معارف انسان شناختی قرآن	شماره درس :
-------------	--	-------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : شناخت استدلالی معارف قرآن در حوزه انسان شناسی

سرفصل ها :

الف) کلیات :

- ۱ - مفهوم انسان شناسی
- ۲ - اهمیت و ضرورت انسان شناسی
- ۳ - پیشینه و خاستگاه انسان شناسی
- ۴ - آفرینش انسان در قرآن
- ۵ - خلیفه الهی انسان و فلسفه خلافت
- ۶ - اختیار، انتخاب و مسئولیت انسان (شرائط ، معیارها و موانع)
- ۷ - لذت طلبی و سعادت خواهی انسان
- ۸ - غرائز انسان
- ۹- گرایش ، عواطف و احساسات انسان
- ۱۰- مبدا آفرینش انسان و فرضیه تکامل
- ۱۱- مسائل فطرت
- ب) فلسفه غایی و اصل هدایت و عبودیت انسان
- ۱- حقوق و تکالیف الهی انسان
- ۲- سرنوشت انسان

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
---	---	۲۰	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع :

۱. متن آموزشی : ندارد
۲. اصلی : انسان شناسی در قرآن / آیت الله مصباح یزدی
۳. فرعی :
- ۱ - تفسیر موضوعی / ج ۱۴ و ۱۵ / آیت الله جوادی آملی
- ۲ - انسان در قرآن / آیت الله حسن زاده آملی
- ۳ - دروس معرفت نفس / آیت الله حسن زاده آملی

۴ - انسان شناسی / احمد واعظی

۵ - القرآن و قضایا الانسان / بنت الشاطی

۶ - انسان در قرآن و کلام جدید/ محمد اخوان

۷ - انسان و سرنوشت/ استاد شهید مرتضی مطهری

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس :	تفسیر موضوعی (۳) - معارف سیاسی اجتماعی قرآن	شماره درس :
-------------	---	-------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : شناخت استدلالی معارف قرآن در حوزه مسائل سیاسی اجتماعی

سر فصل ها :

الف) کلیات: مفهوم شناسی - ضرورت ، اهمیت و جایگاه - پیشینه موضوع ،مفهوم سیاست، اجتماع، منبع شناسی توصیفی قرآن، قرآن و سیاست ، قرآن و اجتماع

ب) حکومت و حاکم : ضرورت تشکیل حکومت- شرائط حاکم - رابطه متقابل حکومت و مردم - اختیارات و وظائف حاکم

ج) مسائل اجتماعی سیاسی - جنگ و صلح - تحزب- امر به معروف و نهی از منکر - مرابطه - سیاست و روابط خارجی

د) سنت های اجتماعی ، تاریخی در قرآن شامل استخلاف، هدایت و اضلال، ابتلاء، امداد و استدراج

و) نظریه توحیدی قرآن درباره تاریخ و سرنوشت جوامع انسانی

ز) فلسفه جامعه از منظر توحیدی قرآن

و) راهبرد های حکومتی و اجتماعی قرآن (مشورت، جنگ، صلح ، تصمیم گیری ها و ... قلمرو دین در عرصه سیاست ، مدیریت ، سیاستمداری و

حکومت داری در اسلام)

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
---	---	۲۰	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی : ندارد

۳. فرعی:

۱ - تفسیر موضوعی قرآن ج ۱۷ / آیت الله جوادی آملی

۲ - جامعه و تاریخ / آیت الله مصباح یزدی

۳ - دین ، سیاست ، مدیریت/ جمال الدین میر محمدی

۴ - المدرسه القرآنیه / شهید محمد باقر صدر

۵ - النظریه الاجتماعیه الاسلامیه / شهید محمد باقر صدر

۶ - المجتمع الانسانی فی القرآن الکریم / شهید محمد باقر حکیم

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس :	تفسیر موضوعی (۴) - معارف امامت شناختی قرآن	شماره درس:
-------------	--	------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : شناخت استدلالی و مقارنه ای تفسیر آیات امامت از دیدگاه فریقین با توجه به مسائل مهدویّت

سر فصل ها :

الف: کلیات

مفهوم شناسی ، ضرورت ، اهمیت و جایگاه ، پیشینه موضوع، نگاهی به مبانی کلامی فریقین در موضوع امامت، منبع شناسی پیرامون مساله امامت به ویژه کتب تفسیر

ب) روش قرآن در طرح و تبیین مساله امامت و ولایت

۱ - امامت عامه، امامت خاصه ، بررسی تطبیقی آیات ۴۷، ۵۵، ۵۶ و ۶۷ سوره مائده

۲ - جعل الهی امامت

۳ - علم وعصمت امام

۴ - ولایت تشریعی و تکوینی امام

۵ - مهدویت و آخر الزمان

۶ - پاسخ به شبهات (صغر سن، طول عمر، غیبت با توجه به آیات مربوطه)

ج) آیات مهدویت

۱- معنا و مفهوم دین (لیظهره علی الدین ... / توبه/۳۳ - صف/۹ / فتح /۲۸)

۲- جعل وراثت و امامت (نجعلهم ائمه قصص/۵)

۳-آیه استخلاف (لیستخلفنهم نور/۵۵)

۴-حکومت صالحان (ان الارض یرثها انبیاء/۱۰۵)

۵-استبدال امت (من یرتد بقوم ... مائده/۵۴ و محمد /۳۸)

۶- امامت و ولایت شناسی در قرآن

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
---	---	۲۰	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی : ندارد

۳. فرعی:

۱ - پیام قرآن ج ۷ الی ۹ / آیت الله مکارم شیرازی و همکاران/مدرسه الامام علی بن ابی طالب/۳۷۵ ۱

۲ - تفسیر موضوعی ج ۳ / آیت الله جوادی آملی

۳ - معارف قرآن ج ۴ و ۵ آیت الله مصباح یزدی

۴ - امامت و انسان کامل از دیدگاه امام خمینی / رحیم پور

- ۵ - تفسیر نمونه / آیت الله مکارم شیرازی و همکاران / دارالکتب الاسلامیه / ۱۳۷۳
- ۶ - المیزان / علامه طباطبائی / جامعه مدرسین / ۱۴۱۷ ق - (ذیل آیات امامت)
- ۷ - منشور جاوید ج ۵، ۶ و ۸ / آیت الله سبحانی
- ۸ - آیات ولایت در قرآن ؟ آیت الله مکارم شیرازی
- ۹ - جامع البیان / طبری / دارالکتب العلمیه / ۱۴۱۲
- ۱۰ - مفاتیح الغیب / فخر رازی / احیاء التراث العربی / انتشارات بی تا
- ۱۱ - الدر المنثور / جلال الدین سیوطی / دارالفکر / ۱۴۰۳
- ۱۲ - امامت در قرآن / رضوانی
- ۱۳ - ولایت و امامت / محمد اسعدی

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس :	تفسیر موضوعی (۵) - اخلاق در قرآن (۲۱)	شماره درس:
-------------	---------------------------------------	------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : شناخت استدلالی و نظام مندآموزه های قرآن کریم در حوزه ارزش های اخلاقی

سر فصل ها :

الف: کلیات:

مفهوم شناسی اخلاق، فرق اخلاق و آداب، ضرورت ، اهمیت و جایگاه اخلاق - پیشینه موضوع ، مبادی تصویری اخلاق در قرآن ، مبادی تصدیقی اخلاق در قرآن - منبع شناسی

۱- رابطه اخلاق با علم و ایمان و دین خدا

۲- رابطه اخلاق با عرفان عملی ، فقه و حقوق

۳- رابطه اخلاق با روح انسان

۴- اخلاق و جاودانگی (جاودانگی اخلاق)

۵- اخلاق و مرشد و راهنما (پیر طریقت) ، اخلاق و ولایت الهی

۶- مراحل اخلاقی ، و

ب: مسائل اخلاقی ، اصول مسائل اخلاقی و الگوهای آن در قرآن و سنت

۱ - اصول اخلاقی رابطه انسان با خویشتن (شجاعت، حکمت و)

۲ - اصول اخلاقی رابطه انسان با خدا (توکل و رضا)

۳ - اصول اخلاقی رابطه انسان با دیگران { خانواده - اجتماع - نظام اجتماعی (مدیران) }

۴ - اصول اخلاقی رابطه انسان با طبیعت { جماد - نبات - حیوان - جن و ملک }

ج: اصول راهبردی ارزشی قرآن در موزه اخلاق و تربیت

د: اصول راهبردی ارزشی قرآن در موزه اجتماع و سیاست

ه: اصول راهبردی ارزشی قرآن در موزه فقه و عبادت

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
---	---	۲۰	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی : ندارد

۳. فرعی :

۱ - مبادی اخلاق در قرآن / آیت الله جوادی آملی

۲ - مبادی اخلاق در قرآن / آیت الله مصباح یزدی

۳ - اخلاق در قرآن / آیت الله مکارم شیرازی

۴ - تفسیر موضوعی قرآن ج ۱۰ و ۱۱ / آیت الله جوادی آملی

۵ - سنت : اصول کافی (خصوصا کتاب العشره) / مرحوم کلینی / دارالاضواء / ۱۴۱۳

- ۶ - منشور جاوید ج ۱ و ۱۰ / آیت الله سبحانی
- ۷ - معارف قرآن ج ۷ و ۹ / آیت الله مصباح یزدی
- ۸ - مبادی و مراحل اخلاق : آیت الله جوادی آملی، / اسراء/ ۱۳۷۸
- ۹ - دستورالاحلاق فی القرآن / محمدعبدالله دراز
- ۱۰ - مفاتیح الحیوة: آیت الله جوادی آملی
- ۱۱ - تعلیم و تربیت : استاد شهید مرتضی مطهری

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس :	تفسیر موضوعی (۶) - خانواده در قرآن	شماره درس:
-------------	------------------------------------	------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : تفسیر موضوعی (۵)

هدف : شناخت استدلالی و نظام مندآموزه های قرآن کریم در مباحث خانواده

سر فصل ها :

الف) کلیات: مفهوم شناسی ، ضرورت ، اهمیت و جایگاه، منبع شناسی ، پیشینه موضوع

ب) تشکیل خانواده :

۱- ضرورت و اهداف

۲-نکاح ، شرائط ، معیارها و موانع آن در قرآن (مالی، اخلاقی ، کفایت، اصالت خانوادگی و ...)

ج) روابط خانوادگی:

۱- حقوق و مسئولیت ها(نفقه، تمکین، مدیریت، ولایت بر فرزند و ...)

۲-تثبیت خانواده (آراستگی، مهرورزی، وفاداری، اصل تغافل و خطاپوشی ، احسان ، ایثار، محبت) و انحلال خانواده (نشوز، فسق،

شقاق و ...)

۳-مبانی شخصیت زن و مرد در قرآن ، اشتراکات و تمایزات

۴-جایگاه پدر ، مادر و تربیت فرزند در قرآن

شیوه ارزشیابی : امتحان

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
---	---	۲۰	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی : ندارد

۳. فرعی:

۱ - نظام حقوق زن در اسلام / شهید مرتضی مطهری

۲ - نظام حقوق خانواده در اسلام / حسین انصاریان

۳ - المفصل فی احکام المراه، ج ۱۱ / عبدالکریم زیدان

۴ - زن در تفسیر نمونه / سعید داودی / مدرسه الامام علی بن ابی طالب/ ۱۳۹۲

۵ - حقوق زن و خانواده / حکمت نیا

- ۶ - فلسفه حقوق زن و خانواده / حکمت نیا
- ۷ - تعلیم و تربیت اسلامی / شهید مرتضی مطهری
- ۸ - اخلاق جنسی / شهید مرتضی مطهری
- ۹ - اخلاق همسرمداری / آیت الله امینی
- ۱۰ - زنان و سه پرسش اساسی / سعید داودی / مدرسه الامام علی بن ابی طالب / ۱۳۸۲
- ۱۱ - زن در آئینه جلال و جمال / آیت الله جوادی آملی / اسراء / ۱۳۸۹

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس : قرآن و عهدین	شماره درس:
--------------------------	------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : بررسی سند عهدین و مقایسه محتوای قرآن و عهدین، به ویژه در مسائل و مباحث اعتقادی و اجتماعی

سر فصل ها :

الف) کلیات و مفاهیم : مفهوم شناسی (معرفی اناجیل - تورات) - اهمیت - تاریخچه - کتابشناسی

ب) عهدین از منظر قرآن

ج) بررسی تطبیقی مباحث اعتقادی (توحید - نبوت - معاد - منجی - تنزیه الانبیاء)

د) بررسی تطبیقی مباحث اجتماعی (خانواده - زن - نکاح و طلاق)

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
----	----	۲۰	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی :

۱ - ادیان زنده جهان / ترجمه عبدالرحیم گواهی / سمت / ۱۳۸۴

۲ - مقایسه ای بین تورات و انجیل و قرآن / بوکای / دفتر نشر فرهنگ اسلامی / ۱۳۶۸

۳ - آشنایی با ادیان بزرگ / حسین توفیقی

۴ - شبهات و ردود / آیت الله معرفت / ذوی القربی / ۱۴۲۴ق

۵ - مشترکات ادیان ابراهیمی در تکاپوی اندیشه ها / علی اکبر رشاد /

۳. فرعی:

۱ - درون مایه های مشترک ادیان ابراهیمی / ترجمه فاطمه سادات /

۲ - قاموس کتاب مقدس / جیم ماکس /

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس : قرآن و مستشرقان	شماره درس:
-----------------------------	------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : شناخت استشرق ، جریانات و مکاتب آن و بررسی و نقد آراء مهم خاورشناسان پیرامون قرآن کریم

سرفصل ها :

الف) کلیات : مفهوم شناسی (مبانی و پیش فرضهای مستشرقان در رویکرد مطالعاتی قرآن)، ضرورت ، اهمیت و جایگاه- منبع شناسی ، پیشینه موضوع ،

ب : قرآن شناسان بزرگ غرب و آثار مهم آنان

ج : پیامدها و نگرش های مستشرقان

۱ - جریانات (دوره ها)

۲ - بررسی آراء مهم مستشرقان (مصادر قرآن- جمع قرآن - معارف و محتوای قرآن و ادعای تناقض در قرآن و ...) - تحریف قرآن -

شیعه و قرآن

د: شبهات:

۱- شبهات مستشرقان پیرامون مصدر و منشا قرآن (در همین بحث، موضوع تائثر قرآن از فرهنگ های دیگر مطرح می شود)

۲ - شبهات مستشرقان در باره تاریخ قرآن

۳ - شبهات مستشرقان پیرامون معارف قرآن (در همین بحث، تناقضات ادعائی در قرآن مطرح می شود).

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
----	----	۲۰	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی : ندارد

۳. فرعی:

۱ - قرآن و مستشرقان / محمد حسن زمانی/بوستان کتاب/۱۳۸۸

۲ - شبهات و ردود / آیت الله معرفت /ذوی القربی/۱۴۲۴ق

۳ - دانشنامه قرآن / لیدن هلند

۴ - سیر تاریخی و ارزیابی اندیشه شرق شناسی/ دکتر محمود سوقی/ ترجمه محمدرضا افتخار زاده

۵ - فرهنگ کامل خاورشناسان/ عبدالرحمن بدوی/ / ترجمه شکرالله خاگرد

۶ - الاسلام و شبهات المستشرقین / شیخ محمد فواد کاظم مقدادی

۷ - آراء مستشرقین حول القرآن الکریم و تفسیره / عمر بن ابراهیم رضوان

۸ - المستشرقون و شبهاتهم حول القرآن / شهید محمدباقر حکیم

۹ - المستشرقون و الاسلام / محمد قطب

۱۰ - شرق شناسی / ادوارد سعید

۱۱ - خاورشناسان و پژوهش های قرآنی / دکتر محمد حسین الصغیر

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس : اعراب القرآن	شماره درس:
--------------------------	------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : عملی

پیش نیاز : ندارد

هدف : افزایش توان تطبیق قواعد صرف و نحو بر آیه های مشکل و دارای پیچیدگی به منظور فهم دقیق آیات
سر فصل ها :

الف) کلیات: تعریف، موضوع، پیشینه، ضرورت و جایگاه و نقش مکاتب در تراکیب

ب) بیان مهمترین قواعد پرکاربرد صرف و نحو در آیات قرآن

۱-عوامل (فعل، اسم، حرف)

۲-معمولات

۱/۲ : اسم (مرفوع، منصوب، مجرور با اقسام) و تتمه بحث توابع

۲/۲: فعل (مبنی و معرب با اقسام)

۳-ادوات

۱/۳ : ابزار استفهام

۲/۳: ابزار شرط

۳/۳: ابزار جواب

۴/۳: ابزار تاکید

۵/۳ : ابزار قسم

۴-جمله

۱/۴ : جملاتی که محلی از اعراب دارند

۲/۴: جملاتی که محلی از اعراب ندارند

۳/۴: جملات خبریه و انشائیه

ج) مرحله بندی کردن تطبیق قواعد نحوی بر آیات از اهم به مهم، از آسان به سخت، از پرکاربرد تا کم کاربرد با نگاه به تفاسیر مختلف

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
----	----	۲۰	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد، ویدئو پروژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی :

۱- مجمع البیان / طبرسی / اعلامی / ۴۱۵ق (مبحث اعراب القرآن)

۲- مغنی اللیب / ابن هشام / اساتید حوزه / انتشارات واریان / ۱۳۸۳

۳-الجدول / درویش

۳. فرعی :

- ۱ - الدر المصون / السمين الحلبي / دارالكتب العلميه / ۱۴۱۴
- ۲ - التحرير و التنوير / ابن عاشور / مؤسسه التاريخ / انتشارات بی تا
- ۳ - کشف ، زمخشری / دارالكتاب العربی / ۱۴۰۶ ق
- ۴ - جوامع الجامع / طبرسی
- ۵ - شرح المفصل / ابن یعیش
- ۶ - المیزان / علامه طباطبائی
- ۷ - تسنیم / آیت الله جوادی آملی

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس : بلاغت کاربردی ۱	شماره درس :
-----------------------------	-------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : عملی

پیش نیاز : بلاغت قرآن (تشخیص مصادیق بلاغت در قرآن)

هدف : افزایش توان تطبیق قواعد معانی ، بیان و بدیع، بر آیه های برگزیده قرآن، به منظور فهم دقیق زیبایی های لفظی و معنایی آن

سرفصل ها :

الف) کلیات : در پیش نیاز مطرح شده است

ب) نقش بلاغت در بیان معانی آیات قرآنی و کشف از مدالیل آنها

ج) نقش جمله و اجزای آن در بیان معانی تفسیری (المسند - المسند الیه - القيود - النسبه):

۱- اطلاق و تقييد و کاربرد آن در فهم معانی تفسیری

۲- احوال جمله و نقش آن در فهم معانی تفسیری

۳- انواع جمله و کاربرد آن در فهم معانی و مدالیل الفاظ قرآنی

د) نقش جمل در بیان معانی تفسیری

۱- کاربرد قصر در فهم و بیان معانی و کشف مدالیل قرآنی

۲- کاربرد وصل و فصل در فهم و بیان معانی و کشف مدالیل قرآنی

ه) نقش و کاربرد ایجاز و اطناب و مساوات در فهم و بیان معانی تفسیری

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
----	----	۲۰	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. منبع آموزشی : ندارد

۲. اصلی : ندارد

۱- تفسیر المیزان / علامه طباطبائی / جامعه مدرسین / ۱۴۱۷ق

۲- تفسیر تسنیم / آیت الله جوادی آملی

۳- تفسیر التحریر و التنویر / ابن عاشور / مؤسسه التاریخ / انتشارات بی تا

۳. فرعی :

۱ - اسالیب البیان / سید جعفر سیدحسینی / وزارت فرهنگ و ارشاد / ۱۴۱۳ق

۲ - اسالیب المعانی / سید جعفر سیرحسینی / وزارت فرهنگ و ارشاد / ۱۴۱۳ق

۳ - تفسیر کشاف / زمخشری / دارالکتاب العربی / ۱۴۰۶ق

۴ - معنا شناسی بلاغی قرآن

۵ - مفتاح العلوم / سکاکی

۶ - جواهر البلاغه / السید احمد الهاشمی

۷ - مطول / تفتازانی

۸ - آشنایی با دانش بلاغت

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

عنوان درس : بلاغت کاربردی ۲	شماره درس:
-----------------------------	------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : عملی

پیش نیاز : بلاغت کاربردی ۱

هدف : افزایش توان تطبیق قواعد معانی ، بیان و بدیع، بر آیه های برگزیده قرآن، به منظور فهم دقیق زیبایی های لفظی و معنایی آن

سر فصل ها :

الف) کلیات : در پیش نیاز بلاغت کاربردی ۱ آمده است

ب) نقش علم بیان در فهم معانی تفسیری و مقاصد الفاظ قرآنی (با توجه به تعریف و غرض و مسائل علم

ج) نقش کاربرد تشبیه در فهم و بیان معانی تفسیری

۱ - کاربرد تقسیمات تشبیه در فهم معانی آیات تشبیهی

۲ - نقش و کاربرد تشبیه تمثیل در فهم آیات قرآن

۳ - کاربرد و بیان نقش معنایی کلام تشبیهی و غیر تشبیهی در آیات قرآن

د) نقش و کاربرد مجاز در فهم و بیان معانی تفسیری:

۱- کاربرد تقسیمات مجاز در فهم معانی آیات قرآن

۲- نقش و کاربرد مجاز لغوی مرسل در فهم آیات قرآن

۳- نقش و کاربرد مجاز عقلی در فهم آیات قرآن

۴- نقش و کاربرد استعاره در فهم آیات قرآن

۵- کاربرد و بیان نقش معنایی کلام مجازی و غیر مجازی در آیات قرآن

ه) نقش و کاربرد کنایه در فهم ، بیان و معانی تفسیری

۱ - کاربرد تقسیمات کنایی در فهم معانی آیات قرآنی

۲- کاربرد و بیان نقش معنایی کلام کنایی و غیر کنایی در آیات قرآن

و) نقش و کاربرد محسنات (آرایه های بدیعی) دخیل در فهم و بیان معانی تفسیری ، مانند مذهب کلامی و لف ونشر

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
----	----	۲۰	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پروژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی : ندارد

۳. فرعی :

۱ - تفسیر المیزان / علامه طباطبایی / جامعه مدرسین / ۱۴۱۷ق

۲ - تفسیر تسنیم / آیت الله جوادی آملی

۳ - تفسیر التحرير و التنوير / ابن عاشور / مؤسسه التاريخ / انتشارات بی تا

۴ - اسالیب المعانی / سید جعفر سیدحسینی / وزارت فرهنگ و ارشاد / ۱۴۱۳ق

۵ - اسالیب البیان / سید جعفر سیدحسینی / وزارت فرهنگ و ارشاد / ۱۴۱۳ق

۶ - تفسیر کشاف / زمخشری / دارالکتب العربی / ۱۴۰۶ق

۷ - معنا شناسی بلاغی قرآن

۸ - مفتاح العلوم / سکاکی

۹ - جواهر البلاغه/ السید احمد الهاشمی

۱۰ -مطول/ تفتازانی

۱۱-آشنایی با دانش بلاغت

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده